

Ганна М. Коптева

БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ПРОЗОРОСТІ ТА КОНТРОЛЮ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ФІНАНСОВИХ УСТАНОВАХ

Сучасний етап розвитку фінансового сектору характеризується поглибленням процесів цифровізації, зростанням обсягів фінансових операцій та ускладненням фінансових потоків, що актуалізує проблему забезпечення їх прозорості та ефективного контролю. Фінансові установи функціонують в умовах підвищених ризиків, пов'язаних із інформаційною асиметрією, можливістю маніпулювання даними, зростанням рівня шахрайства та посиленням регуляторних вимог щодо фінансового моніторингу й комплаєнсу. За таких умов традиційні інформаційні системи управління фінансовими потоками не завжди забезпечують належний рівень достовірності, оперативності та відстежуваності фінансових операцій.

У статті обґрунтовано роль блокчейн-технологій як інструменту підвищення прозорості та контролю фінансових потоків у фінансових установах в умовах цифровізації фінансових процесів і зростання вимог до підзвітності та надійності фінансової інформації. Розкрито функціональні можливості блокчейн-технологій у контексті забезпечення прозорості фінансових потоків та посилення контролю за фінансовими операціями у фінансових установах. Окреслено практично орієнтовані інструментальні напрями використання блокчейн-технологій у діяльності фінансових установ, реалізація яких сприяє посиленню контрольних функцій та підвищенню прозорості фінансових операцій. Систематизовано механізми впливу блокчейну на фінансову діяльність за інформаційним, організаційним та контрольним рівнями, що дозволило показати взаємозв'язок між технологічними характеристиками блокчейну та трансформацією процесів обліку, звітності, внутрішнього контролю й аудиту. Узагальнено ключові переваги та обмеження імплементації блокчейн-технологій з урахуванням особливостей регульованого фінансового середовища.

Обґрунтовано, що практична реалізація блокчейн-технологій у фінансових установах є доцільною за умови їх адаптації до регульованого середовища, зокрема шляхом використання дозволеного блокчейну. Такий підхід сприяє досягненню балансу між підвищенням прозорості фінансових потоків і дотриманням вимог щодо конфіденційності, фінансової безпеки та регуляторного контролю.

Ключові слова: блокчейн-технології; прозорість фінансових потоків; контроль фінансових операцій; фінансові установи; дозволений блокчейн; внутрішній контроль; фінансова звітність; цифровізація фінансів.